

Ur Näringsutskottets betänjande 2003/2004:NU12

Reservation 3. Avtal om handel med tjänster (punkt 4) av Ingegerd Saarinen (mp) och Gunilla Wahlén (v). Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:So645 yrkande 4 och 2003/04:N320 yrkandena 3-11.

Ställningstagande

2004-04-17 [http://rixlex.riksdagen.se/htbin/thw?\\${OOHTML}=BET_DOK&\\${SNHTML}=BET...](http://rixlex.riksdagen.se/htbin/thw?${OOHTML}=BET_DOK&${SNHTML}=BET...)

I likhet med uppfattningen i motion 2003/04:N320 (mp) anser vi att tjänstehandelsavtalet är behäftat med så stora brister att det inte borde ha införts i sitt nuvarande skick. Det är ytterst oroande att avtalet vilar på en bred och tolkningsbar definition av begreppet tjänster, vilken gör att det kan bli nödvändigt att följa avtalets regelverk även när det gäller grundläggande tjänster som vattenförsörjning, sjukvård eller utbildning. Särskilt bör nämnas att privatiserad vattenförsörjning har lett till stora problem i fattiga länder.

För att GATS skall kunna fungera ur ett demokratiskt, socialt och miljömässigt hållbart perspektiv måste stora delar av avtalet omförhandlas. Särskilt vill vi markera att artikel XIX med den tvingande inriktningen mot ökad liberalisering måste tas bort. Artikel XXI måste ändras så att det blir enkelt och ekonomiskt riskfritt att göra begränsningar i tidigare åtaganden. Vidare får det inte finnas några begränsningar i medlemsländernas rätt till inhemsk reglering. För att det skall bli möjligt att skapa en opinion mot de nuvarande reglerna krävs dels att Sveriges regering verkar för en ökad öppenhet i förhandlingarna, dels att en pedagogisk, svenskspråkig version av bindningslistan utarbetas. Vår ståndpunkt är att varje medlemsland självt måste kunna bestämma såväl innehåll och omfattning av de offentliga tjänsterna som de regler som gäller för tillhandahållandet av dem. I Sverige är en stor del av den offentliga verksamheten - med undantag av militär, polis och folkbokföringstjänster - delvis privatiserad och mer eller mindre konkurrensutsatt, vilket gör att den kan hamna inom GATS-avtalets ramar. Enligt vår uppfattning bör den offentliga sektorn över huvud taget inte omfattas av GATS. Befintliga utvärderingar och analyser av GATS riktlinjer ur ett rättvise- och u-landsperspektiv med exempelvis konsekvensanalyser för befolkningen i fattiga länder med små ekonomier är otillfredsställande. Konsekvensanalyser ur ett kvinno- och barnperspektiv saknas helt. Biståndsfinansiering till resurssvaga länder för forskning och metodutveckling för att ta fram relevant statistik kan vara en väg att öka kunskapen. För att uppnå rättvise- och hållbarhetsmålen i global handel är utvärderingar ur

dessa perspektiv helt nödvändiga.

När det gäller alkoholrelaterade tjänster är vi positiva till att regeringen varit tydlig med att några åtaganden inte kommer att bli aktuella för Sveriges del. Folkhälsosynpunkter väger enligt vår uppfattning mycket tungt och måste eftersträvas med de politiska instrument som finns tillgängliga. Ur

2004-04-17 [http://rixlex.riksdagen.se/htbin/thw?\\${OOHTML}=BET_DOK&\\${SNHTML}=BET...](http://rixlex.riksdagen.se/htbin/thw?${OOHTML}=BET_DOK&${SNHTML}=BET...)

folkhälsosynpunkt gäller målet att få till stånd ett minskat bruk av alkohol. Men det kan då inte heller accepteras att Sverige reservationslöst godtar EU:s krav på alkoholförsäljning i andra WTO-länder som vill begränsa marknadstillträdet för utländska aktörer. Att så är fallet framgår av de dokument som Utrikesdepartementet lämnat till de organisationer som deltar i referensgruppen för WTO-frågor. Riksdagen bör ställa sig bakom vad som här har anförts om avtal om handel med tjänster. Därmed tillstyrks motionerna 2003/04:So645 (s, fp, kd, v, c, mp) och 2003/04:N320 (mp) i tillämpliga delar.